

[Bjørn Elmquist]

stand. Der er nogle, der er forsigtige med at tage dette ord i deres mund, men jeg synes, at i denne sammenhæng har det været godt.

Ellers kan man vel sige, at krigen derovre, besættelsen og uhyrlighederne, der foregår, har været noget af en antinyhed. Det er ikke det, der har fået den største dækning i medierne i verden. Jeg har set, at der på aftenens TV-program er et TV-Aktuelt, der er optaget af et reportagehold, der har været inviteret af Kabulregimet. Det er i de allerede udsendte pressemeddelelser fra Danmarks Radio gjort klart, at der ikke kan forventes noget som helst i denne udsendelse, der lirker ved det eller går bag kulisserne. Derfor skal man ikke på forhånd afvise, at udsendelsen kan have sin værdi. Specielt hvis man ikke prøver på at give seerne indtryk af, at det er noget, man selv tror på, kan det være meget lærerigt at se, hvordan en propagandamaskine arbejder hånd i hånd med den militære maskine sådan et sted.

Ellers kunne man godt have håbet på, at der ville være lidt flere af vore kære kolleger i presseløgen. Nogle af os har ekskolleger siddende deroppe. Der er også nogle, der sidder og lytter på deres kontorer. Men lad os nu se, hvor meget der kommer om det i morgen i aviserne. Lad os i hvert fald gøre vort til, at debatten ikke bliver for kedelig, og lad os gøre vort til, at den bliver så klar og entydig, som det kan lade sig gøre, så beskeden bliver tydelig. Det må ikke ende med, hvad nogle har kaldt »den glemte krig«.

Der er adskillige, der har gennemgået det faktuelle. Udenrigsministeren havde en meget fyldig redegørelse, meget omfattende, og jeg synes, at den satte det faktuelle handlingsforløb på plads. Jeg skal ikke stå og gentage alle disse ting, for der er jo det med gentagelserne: de kan gøre, at der kun hænges lidt fast.

Et af de problemer, vi har mærket helt oppe på vore breddegrader, er flygtningestrømmen. Den demonstration, jeg talte om før, havde også deltagelse af afghanere på flugt, og de når såmænd helt til vore breddegrader. Det er en af vore opgaver, synes jeg, i den frie verden at lytte til de udsagn, som bliver afgivet af de afghanere, der er nået også til vort lille land på flugt for, hvad der foregår.

Der er mange, der har betalt med deres liv i kampen mod den sovjetiske krigsmaskine.

Man kan blive slået af beundring for, hvad der foregår derovre, for det mod, der udvises af de folk, som sætter sig op imod den. Jeg synes, at de folk, der bor så mange tusinde kilometer herfra, skal vide, at de i deres berettigede krav om selvstændighed, selvbestemmelse og respekt for menneskerettigheder har fuld støtte fra dansk side. Det kan vi se på debatten i dag, og det dagsordensforslag, hr. Lasse Budtz allerede har fremsat, taler sit tydelig sprog herom.

Heldigvis er det ikke bare Danmark, der toner rent flag. Vi så den meget store opbakning, der var i FN for få måneder siden til kravet om sovjetisk tilbagetrækning fra Afghanistan. Jeg har også hæftet mig ved det, som er blevet nævnt af et par af ordførerne: antydninger selv i det sovjetiske partiorgan Pravda af, at langtfra alt er, som det bør være i Afghanistan. Der er adskillige oppositionelle kredse i Afghanistan, der ikke kan acceptere den kommunistiske magtovertagelse.

Hvad med forhandlingerne i Genève mellem Kabulregimet og Pakistan? Er det et andet element, som vi måske tør håbe på, ligesom disse antydninger i Pravda om, at der er et vist tøbrud undervejs? Jeg ved ikke, hvor meget realitet der ligger bag, men selvfølgelig bør vi ikke opgive håbet. Det er vel på den baggrund, de opfordringer, som er indeholdt i dagsordensforslaget, skal ses, nemlig at vi opfordrer regeringen til at virke for en politisk forhandlingsløsning i overensstemmelse med FNs resolutioner og til at øge den humanitære hjælp til ofrene for krigen. Det synes jeg bestemt man må gå ud fra, og det har vi hørt fra udenrigsministerens side at regeringen er helt indstillet på at efterleve.

Det, der er foregået de sidste år i Afghanistan, hører til de groveste krænkelse af de fundamentale menneskerettigheder, man kan forestille sig. Skulle nogen have været i tvivl, har FN-rapporten udarbejdet af den østrigske professor Ermacora, som hr. Fischer citerede stykker fra, i hvert fald bortvejret den sidste tvivl. Han kunne ikke engang komme ind i landet, men har måttet bygge på vidneudsagn, bl.a. fra nogle af de mange flygtninge i Pakistan. Hermed er tingene vel blevet sat på plads.

Jeg synes, at det, der foregår, er en skændsel, og det kaster nogle meget alvorlige skygger ind over de forhandlinger om menneskerettigheder og gensidig forståelse landene